

<https://www.youtube.com/watch?v=XZZHISSfHv4>

SYNTYHISTORIA: Dagestanin runoilija Rasul Gamzatov vieraili Japanissa ja näki Hiroshiman pommituksen muistomerkin japanilaiselle tytölle, joka uskoi vakaasti, että jos hän tekisi tuhat kurkia paperista, hän kykenee esittämään toiveen. Lapset ympäri maailmaa auttoivat häntä ja lähettivät origami-kurkia Japaniin. Mutta ihmettä ei tapahtunut: tyttö kuoli säteilyvammoihin. Kuolleelle lapselle pystytettiin muistomerkki: tyttö pitää kurkia kätensä yläpuolella.

Kun Gamzatov lensi kotiin Japanista Neuvostoliittoon, hän ajatteli äidistään, jonka kuolemanuutiset tulivat Japaniin. Hän palautti mieliin myös Magomedin, vanhemman veljen, joka kuoli taisteluissa Sevastopolin lähellä, muisti toisen vanhemman veljen, kadonneen merimiehen Achilchin, muistutti muita läheisiä ihmisiä, jotka kuolivat Suuressa isänmaallisessa sodassa, jonka seurauksena oli voitto natsi-Saksasta ja sen liittolaisesta - militaristisesta Japanista.

Rasul Gamzatov kirjoitti avariin kielellä runon kurjesta, joka kuvasi kuolleiden ihmisten sielua. Runo käänsi eturintamassa oleva runoilija Naum Grebnev, joka kertoi sotilaallisesta kokemuksestaan näihin jakeisiin. Mark Bernes piti runoista, ja hän kutsui säveltäjän Jan Frenkelin tekemään niistä laulun. Laulun "Kurjet" syntymän jälkeen vakavasti sairas Mark Bernes onnistui tallentamaan oman suorituksensa tästä suuresta teoksesta, josta tuli sanomaton hymni kaikille kotimaansa taistelukentällä kuolleille sotilaille.

Muutaman vuoden kuluttua kappaleen "Kurjet" esiintymisestä Neuvostoliitossa, taistelukentillä vuosina 1941-1945, alettiin pystyttää muistomerkkejä, joiden keskeinen kuva oli lentäviä kurkia.

"KURJET"

Suomennos: Pauli Salonen

Mun outo joskus vallannut on mielle,
et miehet sodast´ palaamattomat,
ei kaatuneetkaan maalle hurmeiselle,
vaan valkokurjiks´ silloin muuttuivat.
Ain niiltä ajoilt´ tuonen kurjet lentää
ja ankeasti meille ääntelee,
siksi niin kaiho usein syömeen entää,
silmä, kun taivahalle tähyilee.

Kurjet lentää kohti taivaan kaukorantaa,

lähtö niiden on kuin lähtö ystäväin.

Mä uskoin, että sua kurjet kantaa,

kun kerran lähdit pois mun viereltäin.

Ja siksi säilytän mä toivon hauraan,

nyt aina kannan vain sen aina mielessäin.

Käy tieni tää se kerran kurkiauraan,

en silloin koskaan jää yksinäin.

«Журавли»

on neuvostoliittolainen laulu, joka kertoo toisesta maailmansodasta. Vuonna 1969 julkaistun laulun on säveltänyt Jan Frenkel dagestanilaisen runoilijan Rasul Gamzatovin runoon. Sen levytti ensimmäisenä Mark Bernes. Siitä tuli yksi suosituimmista sotaa kuvaavista lauluista Neuvostoliitossa ja myös monissa muissa maissa.

Gamzatov korostaa, että tekstissä ei kuvata tiettyä sotaa tai tiettyjä sotilaita. Puhe on kaikista sotilaista ja kaikista sotilasoperaatioista.

Мне кажется порою, что солдаты,
С кровавых не пришедшие полей,
Не в землю нашу полегли когда-то,
А превратились в белых журавлей.

Mne kazhetsya poroyu, chto soldaty,
S krovavyh ne prishedshie polej,
Ne v zemlyu nashu polegli kogda-to,
A prevratilis' v belyh zhuravlej.

Они до сей поры с времен тех дальних
Летят и подают нам голоса.
Не потому ль так часто и печально
Мы замолкаем, глядя в небеса?

Oni do sej pory s vremyon teh dal'nih
Letyat i podayut nam golosa.
Ne potomu l' tak chasto i pechal'no
My zamolkaem glyadya v nebesa?

Летит, летит по небу клин усталый,
Летит в тумане на исходе дня,
И в том строю есть промежуток малый,
Быть может, это место для меня.

Letit, letit po nebu klin ustalyj,
Letit v tumane na iskhode dnya,
I v tom stroyu est' promezhutok malyj,
Byt' mozhet, eto mesto dlya menya.

Настанет день, и с журавлиной стаяй
Я поплыву в такой же сизой мгле,
Из-под небес по-птичьей окликаю
Всех вас, кого оставил на земле.

Nastanet den', i s zhuravlinoj staej
Ya poplyvu v takoj zhe sizoj mgle,
Iz-pod nebes po-ptich'i oklikaya
Vseh vas, kogo ostavil na zemle.

Мне кажется порою, что солдаты,
С кровавых не пришедшие полей,
Не в землю нашу полегли когда-то,
А превратились в белых журавлей..

Mne kazhetsya poroyu, chto soldaty,
S krovavyh ne prishedshie polej,
Ne v zemlyu nashu polegli kogda-to,
A prevratilis' v belyh zhuravlej

<https://lyricstranslate.com>

<https://lyricstranslate.com>